

Силабус
навчальної дисципліни
«Міжнародна журналістика»
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «Журналістика»
Спеціальність 061 Журналістика
Галузь знань 06 Журналістика
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Викладач Анжеліка Шульженко
Посилання на сайт <https://bdpu.org.ua/teachers/shulzhenko-anzhelika-sergiyivna/>
Контактний телефон 0506405321
E-mail викладача: denisova1108@gmail.com
Графік консультацій П'ятниця, 10.00-12.00 (ідентифікатор зум-конференції: 9907016348 код доступу: 1111).

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3/ 90	Денна - 16	Денна - 14	Денна - 60	екзамен
	Заочна - 4	Заочна - 4	Заочна -82	

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: міжнародна журналістика, фахові компетентності журналіста-міжнародника, організація роботи журналіста-міжнародника.

Мета та завдання курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни Міжнародна журналістика є формування у студентів базового уявлення про специфіку міжнародної журналістики, як спеціалізації журналістської діяльності, а предмет вивчення курсу – особливості роботи журналіста-міжнародника: вимоги до знань, принципи роботи, а також специфіка підготовки матеріалів з міжнародної проблематики у ЗМК.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- з'ясувати у чому сутність спеціалізації «міжнародна журналістика»;
- виділити вимоги до фахової підготовки журналіста-міжнародника;
- засвоїти принципи підготовки журналіста до відрядження за кордон;
- розглянути правові засади діяльності журналіста-міжнародника;
- вивчити проблематику міжнародних журналістських повідомлень;
- визначити джерела міжнародної інформації, сучасні методи поширення міжнародної інформації;
- розглянути особливості міжкультурної комунікації в контексті журналістської діяльності;
- познайомитися із міжнародними та міждержавними організаціями, що регулюють зовнішню політику країн;
- розглянути європейський вектор зовнішньої політики України;
- розглянути основи дипломатичного протоколу у контексті роботи журналіста-міжнародника.

У результаті вивчення дисципліни студент буде **знати:**

- 1) цілі, завдання та функції міжнародної журналістики;
- 2) вимоги до фахової підготовки та принципи діяльності журналіста-міжнародника;
- 3) правові засади функціонування міжнародної журналістики;
- 4) специфіку роботи журналіста з джерелами міжнародної інформації;
- 5) основні засади міжкультурної комунікації;
- 6) геополітичну розстановку сил між країнами світу.

У результаті вивчення дисципліни студент буде **вміти**:

- 1) орієнтуватися в обігу міжнародної інформації (персоналіях, подіях, рішеннях)
- 2) аналізувати інформаційні матеріали з точки зору дотримання в них професійних стандартів та правових норм міжнародної журналістики;
- 3) прогнозувати наслідки впливу інформаційних матеріалів на аудиторію.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності	Результати навчання
ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

Зміст курсу:

МІЖНАРОДНА ЖУРНАЛІСТИКА

Тема 1. Поняття міжнародної журналістики.

Тема 2. Міжнародна журналістика: сутність спеціалізації.

Тема 3. Історія міжнародної інформації.

Тема 4. Вимоги до журналіста-міжнародника.

Тема 5. Робота кореспондента за кордоном.

Тема 6. Міжнародні правові основи діяльності ЗМК. Правове регулювання діяльності журналіста-міжнародника.

Тема 7. Міжнародна інформація.

Тема 8. Міжкультурна комунікація.

Тема 9. Проблематика міжнародних повідомлень.

Тема 10. Міжнародні та міждержавні організації.

Тема 11. Членство України в міжнародних організаціях.

Тема 12. Основи дипломатії для журналістів.

Методи навчання: лекція, розповідь, обговорення, дискусія, практичні заняття, самостійна робота студентів з джерелами: конспектування, аналіз журналістських матеріалів, підготовка презентацій.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену.

Система нарахування рейтингових балів для здобувачів ВО (поточний контроль)

Теми дисципліни:	Вид роботи і максимальна кількість балів за виконане практичне завдання		
	Теоретичні питання	Практичні завдання	Максимально можлива кількість балів за практичне заняття
Тема 1.	2	1	3
Тема 2.	2	1	3
Тема 3.	2	2	4
Тема 4.	2	2	4
Тема 5.	2	2	4

Тема 6.	2	1	3
Тема 7.	2	2	4
Тема 8.	2	2	4
Тема 9	2	1	3
Тема 10	2	2	4
Тема 11	2	2	4
Тема 12	2	1	3
Тема 13	2	2	4
Тема 14	2	1	3
Усього	28	22	50
Загалом 50			

Розподіл набраних студентом балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
Екзамен:				
Питання №1	8	12	15	20
Питання №2	8	12	15	20
Питання №3	4	6	10	10
Максимальна кількість набраних балів	20	30	40	50

Система нарахування балів за видами робіт

Усна відповідь	Бали
Усна відповідь студента повна, самостійна, студент відповідає на додаткові запитання	3
Усна відповідь студента неповна, самостійна, студент відповідає на додаткові запитання	2
Усна відповідь студента несамотійна (читання конспекту), студент відповідає на додаткові запитання	1
Доповнення відповідей інших	1
Відсутність відповіді	0
Підготовка конспектів	
Конспект містить план, висвітлено всі питання за планом, охайний	2
Конспект містить план, висвітлено не всі питання за планом, або неповно, охайний	1
Конспект не містить план, висвітлено не всі питання, неохайний	0,5
Відсутність конспекту	0
Виконання завдань до практичних та лабораторних	
Презентація	5
Аналіз журналістських публікацій з міжнародної проблематики	5
Виконання творчих завдань до практичних: складання тезисного конспекту за відео, написання аналітичних довідок	5
Тестові завдання	
Тест	5

Таблиця 5. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)

78-89	добре		В (добре)
65-77			С (добре)
58-64	задовільно		Д (задовільно)
50-57			Е (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

Базова:

1. Європейський Союз : посібник для журналістів. Київ : Представництво Європейського Союзу в Україні, 2017. 138 с.
2. Загороднова В.Ф. Основи міжкультурної комунікації : навчальний посібник. Бердянськ : БДПУ. 2018. 314 с.
3. Іванов В. Ф. Дудко О. В. Міжнародна журналістика. Міжнародний піар : навчальний посібник. К. : Освіта України, 2011. 288 с.
4. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навчальний посібник. К. : Академія, 2012. 288 с.
5. Рихтер А. Г. Международные стандарты и зарубежная практика регулирования журналистики : учебное пособие. Издание ЮНЕСКО. М., 2011. 360 с.

Допоміжна:

1. Геополітика держав : короткий словник для журналістів. Упоряд. А. Лазарева, Є. Федченко, С. Таран. К. : ІМІ, 2007. 213 с.
2. Гресько О. В. Міжнародна журналістика в контексті глобальних суспільних трансформацій : автореф. ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.05 / Ольга Вікторівна Гресько. Київ, 2004.
3. Гриценко О., Шкляр В. Основи теорії міжнародної журналістики. К. : Київський університет, 2002. 304 с.
4. Даниленко С. Журналіст-міжнародник в Україні: чвертьстоліття мрія чи нагальна потреба? *УКРІНФОРМ : сайт*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2198139-zurnalistmiznarodnik-v-ukraini-cvertstolitna-mria-ci-nagalna-potreba.html>
5. Доступ до інформації. Упоряд. Р. Головенко, Д. Котляр, Т. Шевченко та ін. К. : ІМІ, 2008. 71 с.
6. Житарюк М. Г. Міжнародна квазіпроблематика ЗМІ України як наслідок нефункціональності української міжнародної журналістики URL: <http://11111/journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2378>
7. Зубченко Я. Як зробити так, щоб українські журналісти-міжнародники розуміли, про що запитують. *Детектор медіа: сайт*. URL: <https://ms.detector.media/zhurnalistska-osvita/post/18654/2017-03-28-yak-zrobiti-tak-shchob-ukrainski-zhurnalisti-mizhnarodniki-rozumili-pro-shcho-zapituyut/>
8. Іванов В. Ф., Сердюк В.Є. Журналістська етика : підручник. Вид. 2-ге, випр. К. : Вища школа, 2007. 231 с.
9. Карпенко В. Інформаційна політика та безпека : підручник. К. : Нора-прінт, 2006. 300 с.
10. Коновець О. Ф. Масова комунікація : теорії, моделі, технології : навчальний посібник. К. : Абрис, 2007. 266 с. (С. 165–197).
11. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація : навчальний посібник для студентів вищих навчальних К. : «Слово», 2005. 400с.
12. Міжнародна журналістика: пошук освітньої моделі. URL: www.iir.edu.ua/press_center/news/international_journalism_roundtable_news/
13. Міжнародні організації : навчальний посібник. За ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Кутайні З. К. : Центр учбової літератури, 2007. 440 с.

14. Неймаш Т., Коваль О. Як стати хорошим журналістом-міжнародником. URL: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/2063>
15. Новий ландшафт для міжнародної журналістики. *European Journalism Observatory : сайт*. URL: <https://ua.ejo-online.eu/1918/etyka-ta-yakist/новий-ландшафт-для-міжнародної-журна>
16. Рихтер А. Г. Правовые основы журналистики : учебник для студентов высших учебных заведений, обучающихся по специальности «Журналистика» М. : Издательство Московского университета, 2002. URL: <http://evartist.narod.ru/text17/0001.htm>
17. Теорія міжнародної журналістики : збірка навчальних матеріалів, складена з урахуванням французької та голландської методик удосконалення журналістів. Упоряд. А. Лазарева, С. Артеменко, В. Сюмар. К. : ІМІ, 2006. 87 с.
18. Халер М. Пошук і збір інформації : навчальний посібник. К. : Академія Української Преси, 2006. 308 с.
19. Юричко А. В. Міжнародна журналістика як окремий елемент маніпуляції свідомістю та впливу на прийняття рішень. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=271>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ.
2. Детектор медіа <https://detector.media/>
3. Європейська обсерваторія журналістики <https://ua.ejo-online.eu/>
4. Інститут масової інформації <https://imi.org.ua/>
5. МГО «Інтерньюз–Україна» <https://internews.ua/about>
6. Медіакритика <https://www.mediakrytyka.info/>
7. Медіаняня <https://mediananny.com/>
8. Незалежна медійна рада <https://mediarada.org.ua/>
9. Телекритика <https://telekritika.ua/>
10. Український журналістський фонд http://ujf.org.ua/?page_id=2
11. Український інститут медіа та комунікації